

De complexiteit van het aanpakken van schulden

April 2023

Tamara Madern

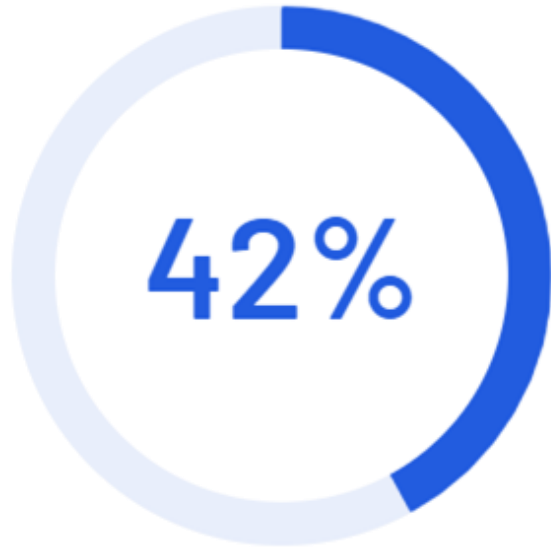

Agenda

1. Financiële problemen in Nederland
2. Uitdagingen bij de aanpak
3. Handvatten voor verbetering

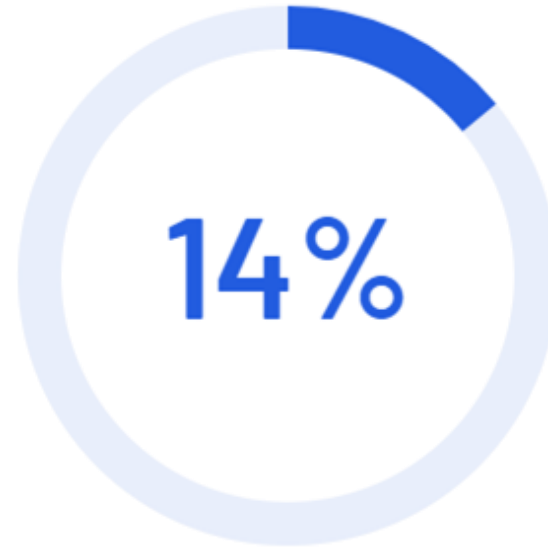
Financiële problemen in Nederland

Betalingsproblemen

van de huishoudens heeft het afgelopen jaar te maken gehad met 1 of meer betalingsproblemen.

[Bron: [Bron: Nibud \(2022\)](#) ↗]

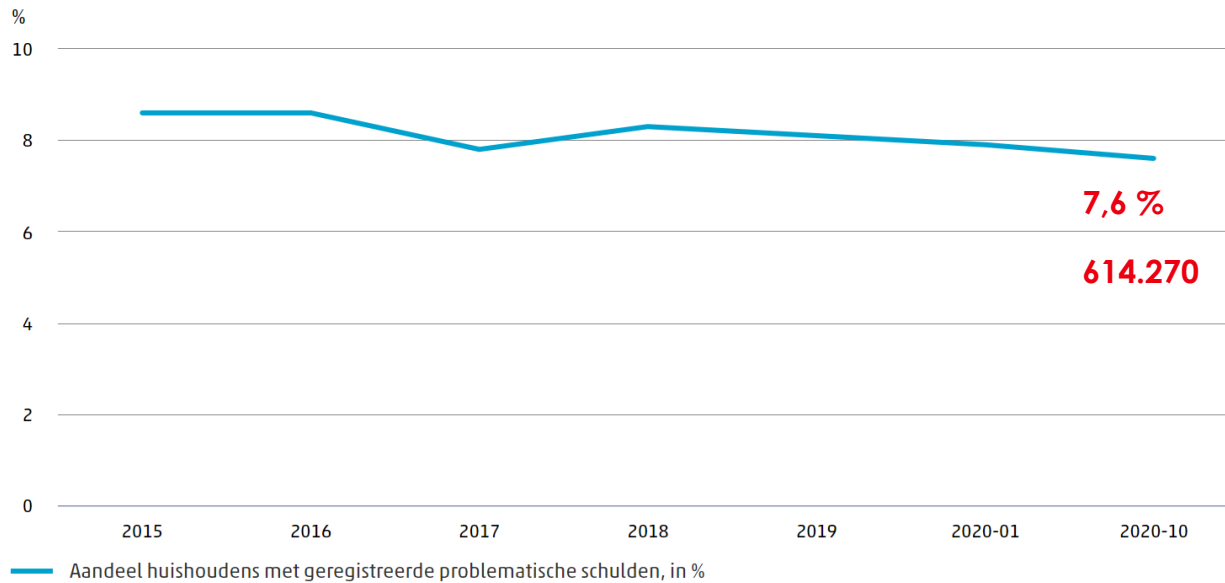
van de Nederlanders staat maandelijks of altijd rood.

[Bron: [Bron: Nibud \(2022\)](#) ↗]

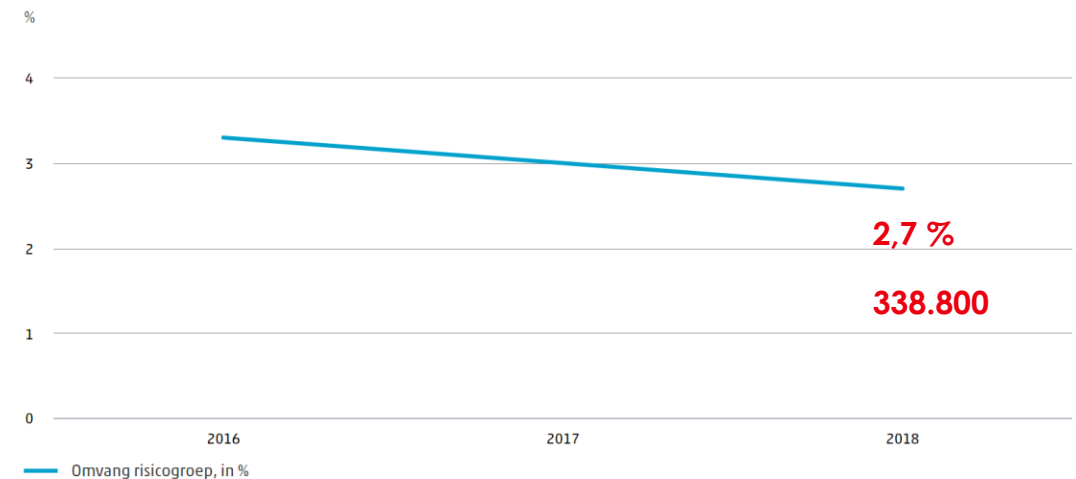
Probleemschulden in Nederland

Heel veel verschillende definities. Dat maakt een goed beeld lastig

Ontwikkeling geregistreerde problematische schulden

Omvang van de totale risicogroep

Kinderarmoede

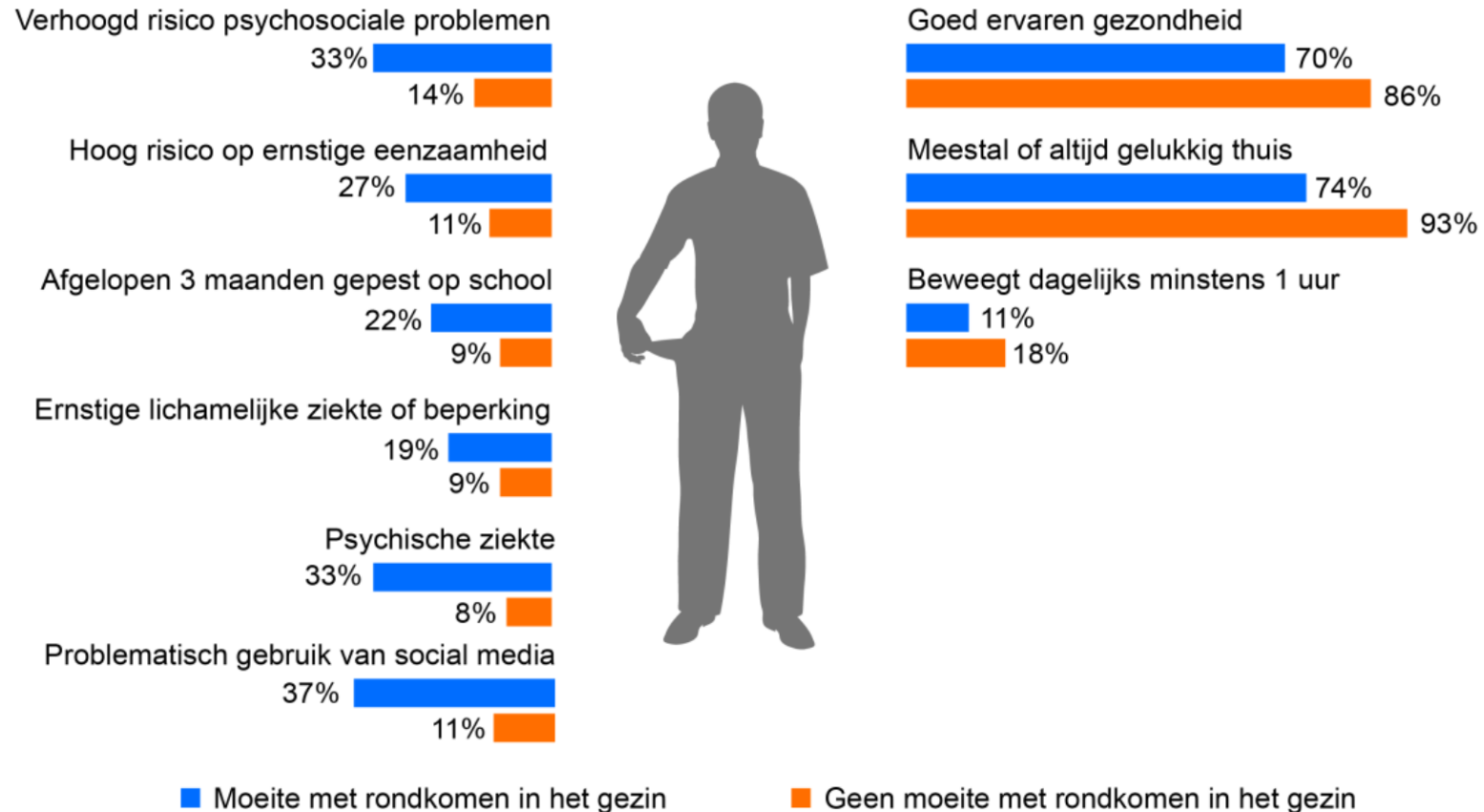
- Zorgen over dagelijkse bestedingen
- Veel spanningen thuis
- Directieve opvoedstijlen
- Weinig stabiliteit en zekerheid
- Onveilige buurten waar weinig te doen is
- Weinig contact met steunende volwassenen
- Moeite om mee te komen op school

In 2020 groeiden ruim 220 duizend minderjarige kinderen op in een huishouden dat minstens een jaar onder de lage-inkomensgrens moest leven (circa 7%).

Bron: [Cijfers over armoede in gezinnen | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](https://www.nji.nl/cijfers-over-armoede-in-gezinnen)

De invloed op jongeren

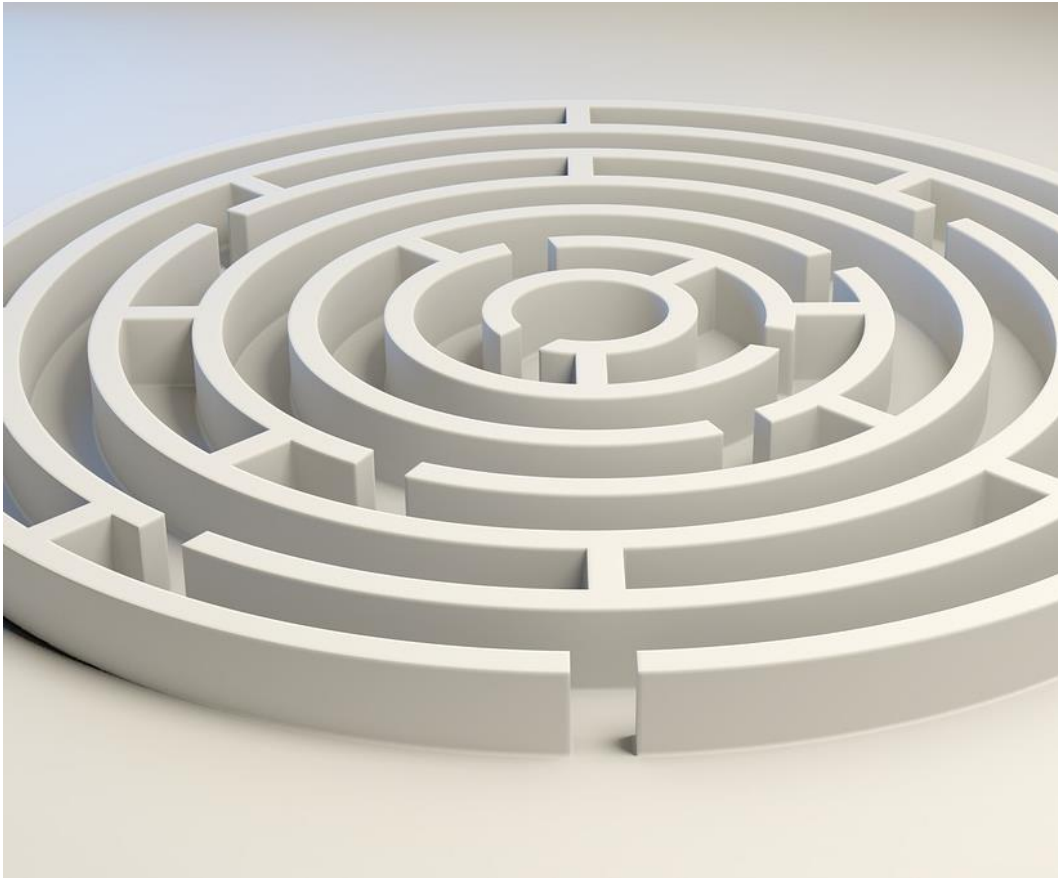
Uitdagingen

Uitdaging 1

Ongeveer 40% van de mensen met ernstige geldproblemen
is niet bekend bij hulpverlening.

Uitdaging 2: Complexe samenleving

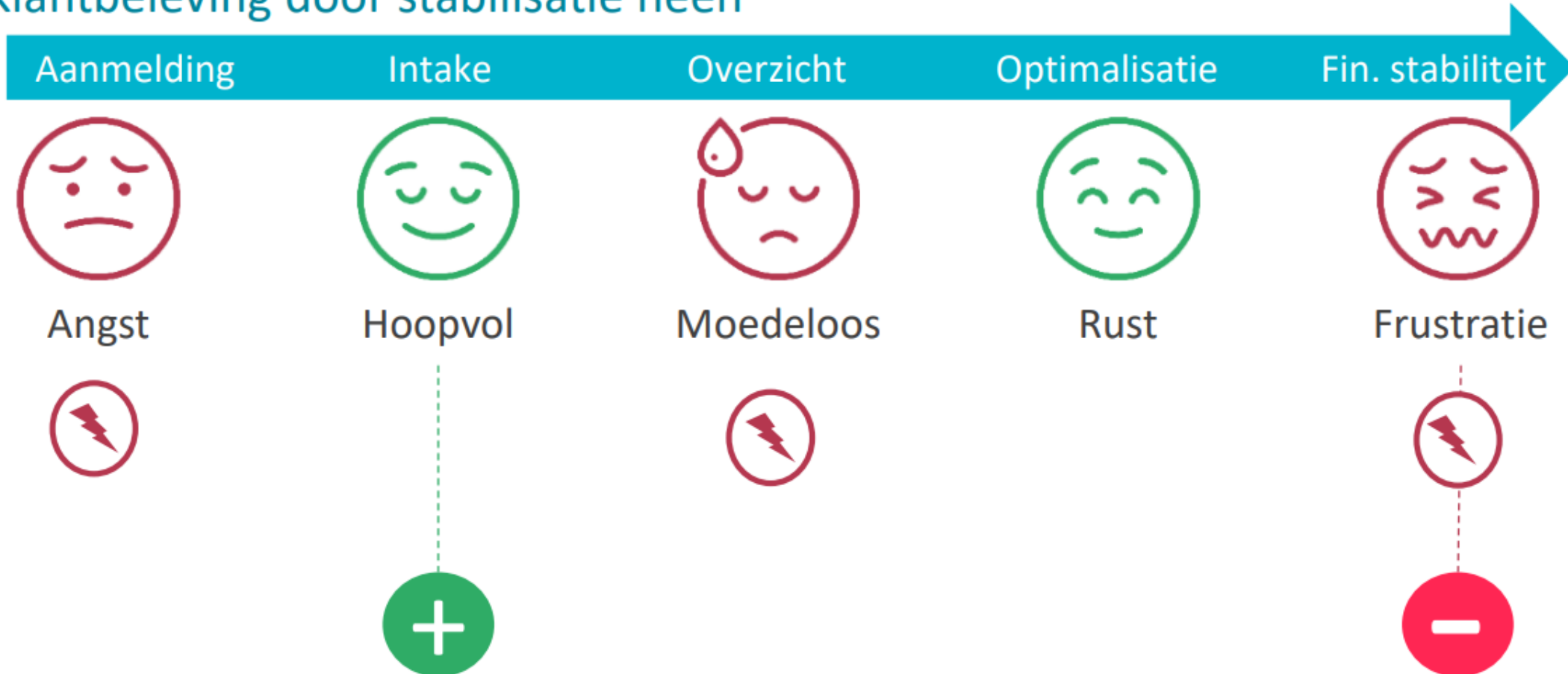

Uitdaging 3: Financiële gedrag

Uitdaging 4: Aanmelden is nog geen oplossing

Klantbeleving door stabilisatie heen

Handvatten

Aantal stappen

1. Bewustwording bij **hele keten**
2. Aandacht voor
 1. signaleren,
 2. bespreken en
 3. verwijzen in de keten
3. Stress-sensitief werken

Stress-sensitief werken

Onderbouwing

Neurowetenschappen

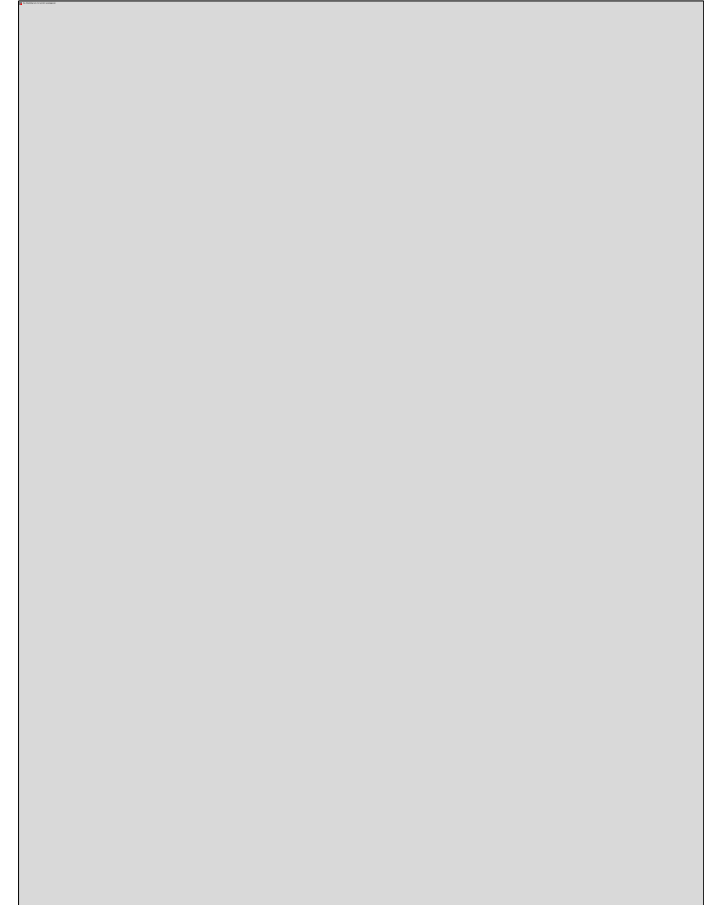
- Gedeeld inzicht dat burgers door doenvermogen en stress niet-lukkers zijn of worden

Sociaal-psychologie

- Autonomie
- Betrokkenheid
- Competentie

Motiverende gespreksvoering

- Empathisch luisteren
- Ontlokkende open vragen
- Gespreksstrategie

Uitgangspunten

	Traditioneel	Stress Sensitief
Expert	Professional	Klant
Benadering	Sturen, steunen, stabiliseren	Vragen, samenwerken, bemoedigen, coachen
Doel	Klant laten voldoen aan de doelen van de organisatie	Klant helpen om eigen doelen te stellen en te bereiken
	Wegnemen belemmeringen	Versterken vaardigheden
Duur	Tot moment uitstroom	Tot moment van duurzaam inkomen
Ambitie	Transactie	Transformatie

Bouwstenen Stress-sensitief werken

Bouwsteen 4

Beloningen en incentives om cliënten aan te sporen die acties te ondernemen die nodig zijn voor lange termijn doelbereiking

Bouwsteen 5

Leerdoelen stellen om het geloof in eigen kunnen van cliënten te vergroten en de angst om te falen te verminderen

Bouwsteen 3

Psycho-educatie om cliënten toe te lichten hoe chronische stress hun gedrag beïnvloedt en zo hun interesse in doelbereiking te vergroten

Bouwsteen 2

Coaching op executieve functies om cliënten te ondersteunen om de acties te verrichten die nodig zijn om de gestelde doelen te bereiken

Bouwsteen 1

Instrumenten om lange termijn doelen te stellen en instrumenten om doel-actieplannen te maken

Als cliënten door de impact van chronische stress meer bij de dag leven, meer moeite hebben om in actie te komen, wantrouwen ervaren naar de buitenwereld, meer moeite hebben om advies aan te nemen en meer moeite hebben om emoties en verlangens te reguleren.....

Bouwsteen 6

Schriftelijke communicatie waarin cliënten met nudges en andere elementen worden geactiveerd om in beweging te komen

Bouwsteen 7

Inrichten van ontmoetingsruimten opdat cliënten geactiveerd worden om zich te verbinden met de professional en de eigen lange termijn doelen

Bouwsteen 8

Geldrust opdat cliënten er geen geldzorgen zijn die het stress-systeem extra activeren

Weet dat jij een verschil kan maken!

